

Yhteinen
kulttuuriympäristömme
esille –
KYNÄ jättää jäljen

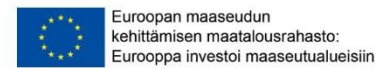

Kulttuuriympäristö näkyväksi KYNÄ-hanke

Hankeaika 1.9.2015-31.8.2018

Yhteistyössä Etelä-Savon ja Keski-Suomen MKN Maa- ja kotitalousnaiset ja ProAgriat.

Hankkeen rahoittaa Euroopan Unionin maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja Etelä-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskukset.

Yhteinen
kulttuuriympäristömme
esille –
KYNÄ jättää jäljen

KYNÄ-hankkeen tavoitteena

- Lisätä yleistä tietoisuutta kulttuuriympäristöistä ja nostaa sen arvostusta
- Innostaa maaseudun asukkaita, maanomistajia, viljelijöitä, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita toimijoita hoitamaan kulttuuriympäristöä sekä hyödyntämään sitä toiminnassaan

Kulttuuriympäristö

Yhteinen
kulttuuriympäristömme
esille
KYNÄ jättää jäljen

- Arkeologinen kulttuuriperintö
  - Muinaisjäännökset, historialliset kohteet
- Rakennusperintö
  - Rakennukset
  - Patsaat, muistomerkit, sillat jne.
- Kulttuurimaisema
  - Kaupunkimaisemat, Maaseutumaisemat
  - Kulttuurimaisema ei ole koskaan irrallaan luonnonmaisemasta, vaan pohjautuu siihen
- Puutarhat ja pihapiirit
- Metsät
- Aineeton kulttuuriperintö
  - paikkaan liittyvät tapahtumat, kertomukset ja perinteet, ruokakulttuuri

Kulttuuriympäristössä
näkyvät ihmisen kädenjälki

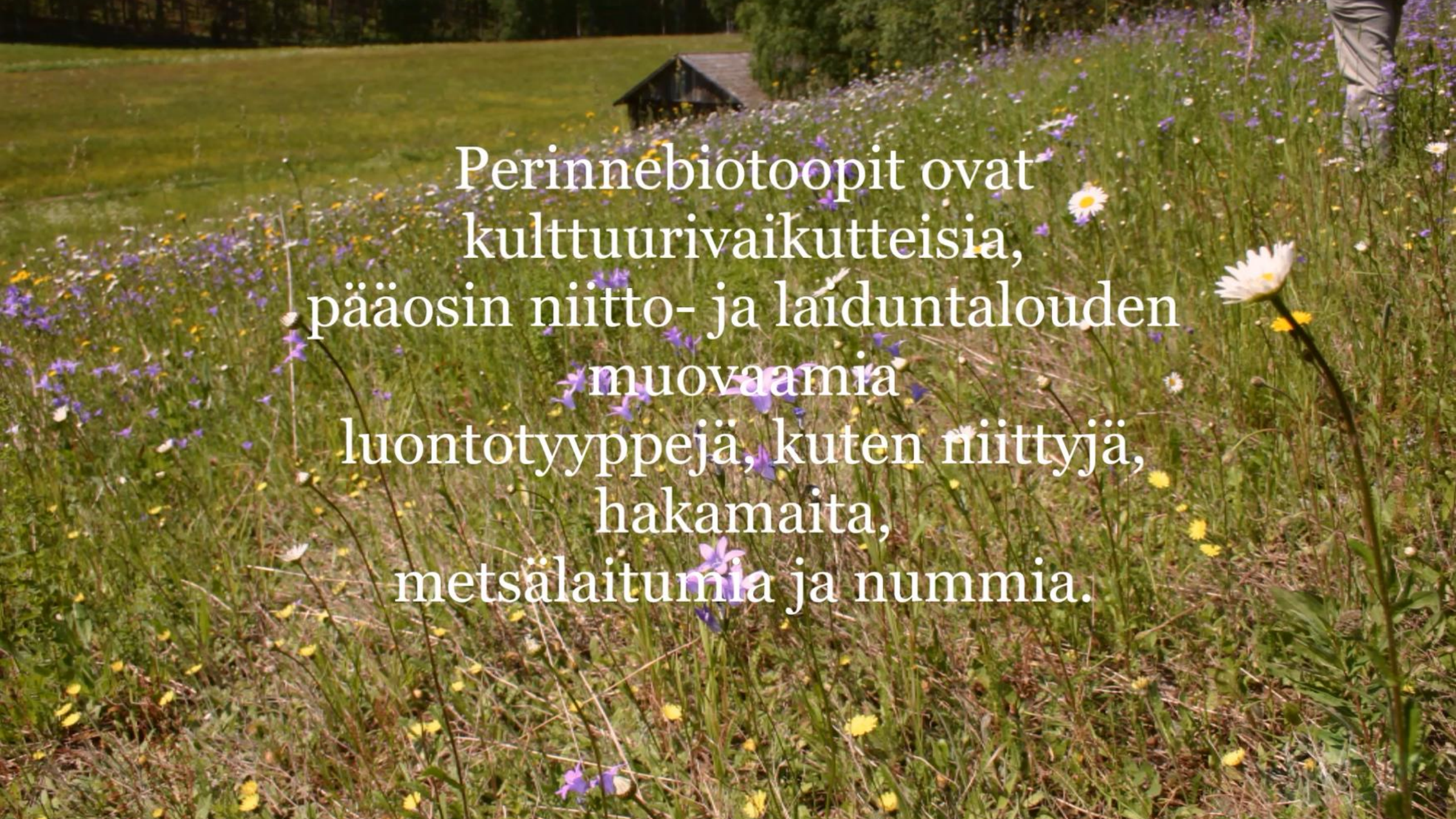

Maaseutumaisema muuttuu koko ajan.
Maataloustoiminta, viljely ja laiduntaminen,
ovat tärkeimpiä maisemanhoitajiamme.

Perinnebiotoopit ovat
kulttuurivaikutteisia,
pääosin niitto- ja laiduntalouden
muovaamia
luontotyyppejä, kuten niittyjä,
hakamaita,
metsälaitumia ja nummia.

Laidunnuksen merkitys luonnon monimuotoisuudelle

Perinnebiotoopit

- ovat syntyneet pitkien aikojen kuluessa ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen tuloksena: karjan laidunnus, niitto
- eivät säily ilman hoitoa
- vähentyneet radikaalisti
- 31% uhanalaisista lajeistamme

- Puustoiset tyypit: metsälaitumet, hakamaat, kaskimetsät ja lehdesniityt
- Avoimet tyypit: tuoreet ja kosteat niityt, kedot, rantaniityt, tulvaniityt, suoniityt ja nummet

Kuiva niitty eli keto

Tuore niitty

Hakamaa

Metsälaidun

Puukuja

Metsäsaareke

Muinaisjäännös

Laidunnuksen järjestäminen perinnebiotoopeille ja muille luonnonlaitumille

- Vuokraamalla laiduneläimiä omalle maalleen/Antamalla eläimensä vuokralle toiselle
- Antamalla maansa laidunnukseen toisen laiduneläimille/Vuokraamalla itselleen laidunalueen
- Vastuu eläinten valvonnasta ja hoidosta joko maanomistajalla tai laiduneläinten omistajalla
- Rahoitus ympäristösopimuksen avulla esim.
- Jos tarvitaan apua eläinten hoitoon ja valvontaan:
  - Lammaspaimenlomalainen paikalle
    - lomalainen maksaa päästäkseen hoitamaan eläimiä!

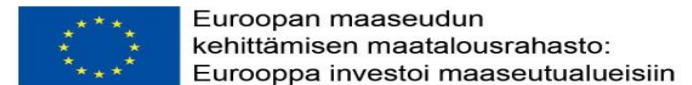

Kuva Leena Lahdenvesi-Korhonen

Laidunpankki www.laidunpankki.fi

- Kohtauspaikka maanomistajille ja laiduneläinten omistajille (lammas, hevonen, nauta)
- Ilmoituksia voi selata ilman kirjautumista
- Oman ilmoituksen jättäminen on helppoa, kirjautuminen käy nopeasti saman tien
- Laiduntamis- ja maanvuokrasopimukset
- Tietoa mm. maisemalaidunnuksesta, kustannuksista ja ympäristösopimuksista
- Palvelussa myös Paimenlomakohteet
- Palvelu on maksuton

[Etusivu](#) | [Laitumet ja eläimet](#) | [Palveluhaku](#) | [Karjatilojen palvelut](#) | [Laidunnustietoa](#) | [Ota yhteyttä](#)

Tervetuloa Laidunpankkiin

Laidunpankki on työkalu, jonka avulla voit hankkia lisälaidunta eläimillesi tai löytää eläimiä maisemanhoitajiksi. Pankista on myös mahdollista löytää yhteystietoja ympäristöyrittäjistä niin laidunten kuin eläinten hoitoon sekä tiloilta saataviin palveluihin. Tavoitteena on lisätä sopimuksellista yhteistyötä, joka hyödyttää molempia osapuolia. Luonnonlaitumet tarjoavat edullista rehua, ja laidunnus on samalla erinomaista ympäristön hoitoa. Maisemat avartuvat ja luonnon monimuotoisuus lisääntyy.

Ajankohtaista

- 14.03.2017
[Ilmoita tietosi yrittäjä](#)
- 08.03.2017
[Lammaspaimenomat, infotilaisuus Juvalla 21.3.](#)
- 14.02.2017
[Ideaita voimajohtoalueiden laidunnukseen](#)

[Lisää uutisia](#)

Ilmoita Laidunpankissa

Rekisteröidy palveluntarjoajaksi ja ilmoita eläimistäsi tai vapaista laitumista Laidunpankissa.

[Ilmoita](#)

Etsi laidunta tai eläimiä

Hanki lisälaidunta eläimillesi tai löydä eläimiä maisemanhoitajiksi.

[Hae](#)

Etsi ympäristöyrittäjää

Täältä löytyy mm.

- laidunrakenteet
- eläinten valvonta, kuljetus
- niittotyö, raivaus
- vieraslajien torjunta

[Hae](#)

Etsi karjatilojen palveluja

Täältä löytyy mm.

- lihan suoramyynti
- villat, taljat
- tilavierailukohteet
- paimenomat

[Hae](#)

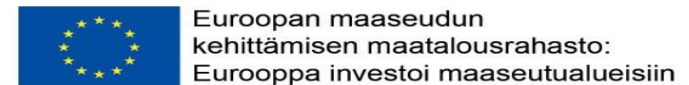

Jun
alousrahasto:
maaseutualueisiin

Rahoitusmahdollisuuksia laidunnuksen järjestämiseen

- 1-2-vuotinen Ei-tuotannollisten investointien korvaus: Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaus ja aitaaminen
  - Haku ei todennäköisesti enää mahdollista tällä ohjelmakaudella (2014-2020)
- 5-vuotinen ympäristösopimus: Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito
- Hakijana viljelijä tai rekisteröity yhdistys
- Hakuaika 15.6.2018 asti

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon ympäristösopimus

- 5-vuotinen
- Minimikoko 0,3ha
- Korvaustaso vakio 450€/ha/v (arvokkaat inventoidut perinnebiotoopit V/M 600€/ha)
- Edellyttää hoitosuunnitelmaa
  - alueen kuvaus, tavoitteet, vuosittaisten toimenpiteiden kuvaus, lohkokartta, toimenpidekartta, sijaintikartta, (vuokrasopimus)
- Hoitotoimenpiteistä pidetään vuosittain hoitopäiväkirjaa

Kuva: Paula Salonen

NEUVO2020-palvelun hyödyntäminen

- Jokaiselle tilalle varattu 7 000€ Neuvopalveluiden tilaamiseen
- Vakiohintaa 63€/h+alv ja matkakulut 0,41€/km, joista laskutetaan vain alv
- Alv:n voi vähentää maatalous- verotuksessa, jolloin palvelun hinnaksi jää 0€

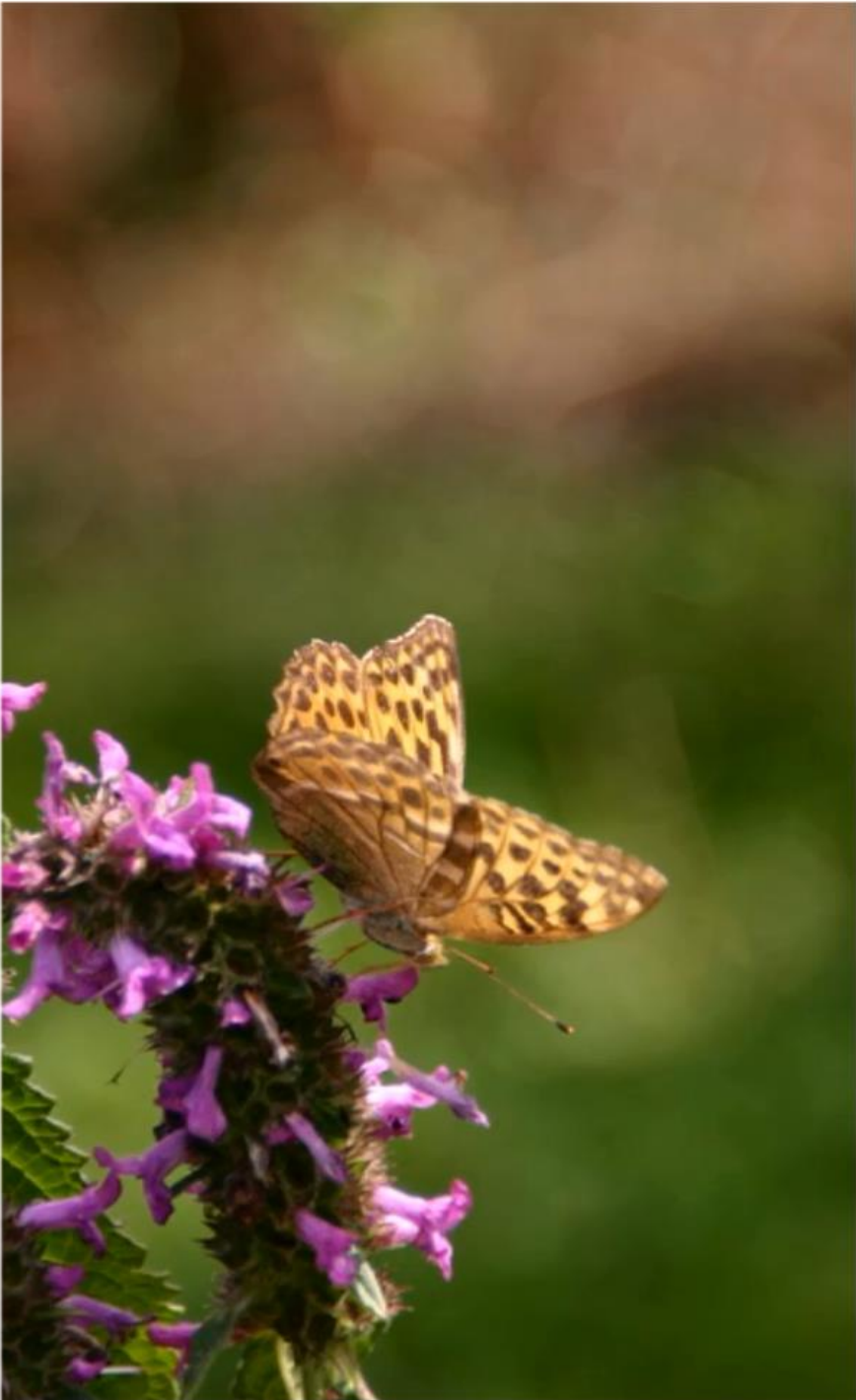

A woman with long brown hair, wearing a bright orange knitted scarf and a dark jacket, is seen from the back, looking towards two men. The men are wearing dark blue jackets and caps, and are looking at a map held by one of them. They are standing in a rural landscape with green fields, a wooden fence, and a cow grazing in the distance. The background shows rolling hills and a small white building under a clear sky.

Maisema-asiantuntijamme
ovat
erikoistuneet maaseudun
kulttuurimaiseman
erityiskysymyksiin.

Pysy kuulolla

www.maajakotitalousnaiset.fi

Maa- ja kotitalousnaiset

@maajakotitalousnaiset

@maajakotitalous

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Yhteinen
kulttuuriympäristömme
esille
KYNÄ jättää jäljen

Lisätietoa, ota yhteyttä:

Paula Salonen

Maisema- ja ympäristöasiantuntija

Paula.salonen@maajakotitalousnaiset.fi

p. 043 824 9641

maajakotitalousnaiset.fi/kynahanke

Facebook > Kulttuuriympäristö näkyväksi KYNÄ

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin